

fordi jeg har ment, at det var den bedste. Men jeg tilføjer i Anledning af en Bemærkning forleden af det ærede Medlem fra Kallerup (N. P. Jensen), at jeg for mit Vedkommende ikke skulde have det aller ringeste imod, at en Lov, der gik i den Retning, jeg her nævner, udtrykkelig kun skulde gælde for en mindre Aarrække. Saa kan man se, om man ved de Foranstaltninger, man nu træffer, kan naa frem til det, man ønsker. Jeg har dernæst, og i første Række, nævnt den forøgede Brændevinsafgift som en Foranstaltning, vi maatte til, og henstillet, at man lader gamle Talemaader fare.

Med Hensyn til den indirekte Beskatning mener den højtærede Finansminister, at vi fra vor Side ikke skulde dvæle saa meget ved den tidligere Finansministers Udtalelser, fordi den daværende Finansminister stod ganske alene i sit Parti. Men dette er dog ikke ganske rigtigt. Den højtærede Finansminister har maaske glemt, at den tidligere Finansminister fik en meget varm Tilslutning fra en Partifælle, idet Leth-Espensen i Fjor stillede sig ganske paa Finansminister Brandes' Side og udtalte, at Alverdens Statsmænd, den ene efter den anden, vendte sig bort fra de Doktriner, som vi hidtil have troet paa, og indrettede deres Toldpolitik efter Øjeblikkets specielle Krav.

Og hvad nu særlig Brændevinsbeskatningen angaar, saa er det da ogsaa i høj Grad tilfredsstillende at se, at der indenfor Regeringspartiet foregaar en meget betydelig Vending fra det gamle Standpunkt i denne Sag. Saaledes har jo et meget anset Venstreblad „Sorø Amtstidende“ skrevet — og den Bemærkning kan ganske sikkert ogsaa gælde Toldpolitik i det hele taget —, at man selvfølgelig meget godt kan fortælle Folk, at vi ere meget klogere, end de ere i England, i Norge, i Sverige og i Tyskland med, men den Tale hænger ikke længer ved, thi, siger Bladet, Folket ere lede og kede af disse Doktriner, og disse Talemaader, de virke ikke længer; i et Land, hvor man har gennemført den mest fremskredne sociale Lovgivning, der er det berettiget at bruge blandt andet Brændevin som Skatteobjekt. Og Bladet hævder, at Brændevinsafgiftens betydelige Forøgelse bør gaa forud for det, som Ministeriet nu har sat paa sit Program aabenbart som det første, nemlig Jernbanetaksternes Forhøjelse.

Dette Spørgsmaal komme vi jo ganske sikkert til at forhandle om senere, men da Forslaget formentlig ikke er udarbejdet

endnu, vil jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om denne Sag for muligvis at bidrage til at forhindre, at vi atter paa dette Punkt komme til at lide en stor Skuffelse. Jeg frygter nemlig for, at hvis man vil gaa til en betydelig Takstforhøjelse, kommer man meget let til at lide en Skuffelse. Den højtærede Finansminister sagde forleden Dag: Vi behøve ikke at være bange for ad den Vej at lægge Byrder paa Befolkningen og derved lade den betale saa meget for Benyttelsen af et Gode, som det koster at fremskaffe dette Gode. Ja, det er den gamle Tale om, at man skal drive Statsbanerne forretningsmæssigt, men det er da ikke nok til at drive dem forretningsmæssigt, at man stadig retter sin Opmærksomhed paa at faa Udbytte frem. Den, der driver en Forretning, sørger sandelig ogsaa for, at de Penge, han anbringer i sin Forretning, anbringes paa en saadan Maade, at de kunne give Udbytte. Men det er jo ikke det, Staten gør. Hvis man vilde stille sig paa dette Standpunkt: De Penge, som Staten anbringer i Jernbaner, skulle altid forrentes med saa og saa meget, saa fulgte jo deraf, at efterhaanden som man bygger flere og flere Baner i Egne, hvor det er umuligt, at de kunne betale sig, Baner, der saa bringe Underskud, maatte man stadig forøge Taksterne, altsaa for den Del af Befolkningen, som ikke kører paa disse Baner; for det er netop Mangelen paa Trafik, som gør, at disse ikke kunne betale sig. Naar Staten gaar til at bygge Baner, om hvilke man paa Forhaand ved, eller det i alt Fald kan godtgøres af Erfaringen, at de ikke kunne forrente sig, saa anbringer Staten faktisk de Penge paa en uforretningsmæssig Maade. Men da kan den heller ikke med Billighed forlange at faa Udbytte heraf gennem dem, som benytte Banerne. Her til kommer yderligere, at man ikke kan sige, at Statsbanerne kun ere til Gavn for dem, som køre derpaa eller lade Gods befordre derpaa. Selv de Mennesker, som ikke benytte Statsbanerne paa denne Maade, have have jo meget stort Gavn af deres Tilstedeværelse; jeg tror derfor, at det er en urigtig Tale, der er bleven ført om, at vi maa have Taksterne saa høje, at vi kunne faa den store Forrentning frem. Det interesserer mig for øvrigt — og det er en Udtalelse, som interesserer mig paa en lignende Maade som Finansministerens Udtalelse før om, at vi i 1908 gik for vidt i Finanstoldens Nedsættelse — at høre, at den højtærede Trafikminister sagde — og det var jo ogsaa i Tilslutning til, hvad jeg udtalte forleden —, at i sin Tid var han som